

[Handelsministeren.]

Med det foreliggende lovforslag søges disse intentioner nu ført ud i livet. Inden jeg går ind på enkelthederne i lovforslaget, vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om den problemkreds, som forslaget tager sigte på.

Sammenhængen mellem den erhvervs-mæssige og særlig den industrielle udvikling og den tekniske forskning har været i centrum af de senere års erhvervspolitiske debat. Medens industrien i sin oprindelse først og fremmest var råvare- og arbejdskraftorienteret — forekomster af kul og jern og tilgang af billig arbejdskraft gav basis for industriel udvikling — har man i de senere år i stigende grad erkendt, at den moderne, avancerede industrielle udvikling først og fremmest er betinget af den tekniske forskning og af industriens evne til at udnytte indvundne forskningsresultater både fra grundforskningen og fra den tekniske målforskning.

Den proces, hvorigennem forskningsresultater udnyttes til industriel produktion, og som i den moderne terminologi betegnes som „den industrielle innovation“, er både lang og kompliceret. Den omfatter en kæde af tekniske, finansielle og kommercielle led, der strækker sig fra det i laboratoriet indvundne forskningsresultat frem til markedsføringen af et nyt produkt eller anvendelsen af en ny produktionsproces.

Der er således tale om alle trin fra grundforskning, målforskning, opfindelse, markedsundersøgelse, udvikling og fremstilling af prototyper til produktion og markedsføring. Men netop fordi innovationskæden er både lang og besværlig, er det af afgørende betydning, at dens mange faser gennemløbes så hurtigt som muligt. At finde midler, hvorigennem man kan afkorte den tid, det tager for de industrielle virksomheder at gennemløbe innovationsprocessen, er et centralt industripolitisk problem.

Den hastigt accelererende industrielle udvikling understreger dette forhold. Servan-Schreiber nævner i sin meget omtalte bog „Den amerikanske Udfordring“, at det tog 112 år, før opfindelsen af fotografiet blev udnyttet industrielt. Den tilsvarende periode for en række nyere opfindelser var for telefonen 56 år, radioen 35 år, radaren 15 år,

fjernsynet 12 år, transistoren 5 år og mikrokredsløb 3 år.

Hertil kommer, at gennemførelsen af tekniske fremskridt og markedsføringen af nye produkter er blevet stedse mere kapitalkrævende og risikobetonet. Dette gælder ikke alene for den teknisk mest avancerede del af industrien, for hvilken disse problemer selvfølgelig har særlig stor betydning, men det bør understreges, at det mere eller mindre gælder for al industri, at den konkurrencemæssigt er afhængig af den indsats, der gøres på forsknings- og produktudviklingsområdet.

I de industrielt udviklede lande har man i stigende omfang interesseret sig for denne problemkreds. Den tekniske forsknings vilkår og omfang, innovationsprocessens forskellige led, er blevet analyseret med sigte på at gennemføre foranstaltninger med det formål at give virksomhederne så gunstige vilkår som muligt for at udnytte forskningsresultaterne og markedsføre de herigennem skabte nye produkter. De opgaver, som her skal løses, er i mange henseender af en sådan karakter og størrelse, at de nødvendiggør en indsats fra det offentlige. Kun enkelte meget store virksomheder råder over tilstrækkelige ressourcer, herunder kapital, til at kunne gøre en selvstændig indsats på området.

Opgavernes løsning påkalder derfor et udbredt samarbejde både mellem de enkelte virksomheder og mellem virksomhederne og det offentlige. Det gælder i særlig grad for de mindre lande, herunder Danmark, hvor industrien overvejende består af små og mindre virksomheder.

Den hjemlige debat om den industripolitiske udvikling har i høj grad været optaget af denne problematik. Der foretager sig til emnets belysning mange værdifulde bidrag. Dette gælder bl. a. Jydsk Teknologisk Instituts jubilæumsskrift „Teknologikløften“ fra september 1968, den af Dansk Ingeniørforening afgivne betænkning fra november 1968, „Teknisk Samordning i Danmark“, og betænkningen „Industrial Innovation i Danmark“, der blev afgivet i maj i år af et udvalg nedsat af Akademiet for de tekniske Videnskaber i samråd med Forskningens Fællesudvalg.

Regering og folketing har også taget del